

Markusevangeliet 16:1-8 (egen översättning från det grekiska grundspråket)

¹När sabbaten passerade hade Maria Magdalena, Jakob och Simons mor Maria och Salome köpt doftande kryddor för att de skulle kunna gå och smörja Jesu kropp. ²Och tidigt på veckornas första dag, när solen hade stigit, så går de till graven. ³Och då sa de till varandra; "Vem kommer att rulla bort stenen från gravens ingång åt oss?" ⁴Och då när de tittade upp, så hade stenen blivit bortrullad – den som var mycket stor.

⁵Och sedan när de kom in i graven, så såg de åt höger en ung man sittandes, som hade blivit iklädd en lång vit skrud – och de blev rädda.

⁶Men då säger den unge mannen till kvinnorna: "Var inte rädda! Ni söker Jesus från Nasaret som har blivit korsfäst. Han har uppstått. Han är inte här. Se här platsen där de hade lagt honom!" ⁷Gå nu! Säg detta till lärjungarna och Petrus: Han har gått före er till Galileen, där kommer ni att få se honom, såsom han har berättat för er."

⁸Och när kvinnorna sedan kom ut från graven så flydde dem – för skälvning och extatisk yra grep tag i kvinnorna. Och ingen sa då någonting, för de fruktade.

Markusevangeliet 16:9-18 (egen översättning från det grekiska grundspråket)

⁹Nu när han hade uppstått tidigt på morgonen den första veckan, så visade han sig sedan först för Maria Magdalena, som han hade drivit ut sju demoner ifrån. ¹⁰Just hon hade då gått ut till de sörjande och gråtande som hade varit med honom och berättat om detta. ¹¹Och när de hörde att han lever och att detta har setts av henne, så vägrade de att tro det.

¹²Men efter detta visade han sig för två av dem, när de gick längs landsbygden. ¹³Och de gick sedan iväg och meddelade resten, men inte heller dessa trodde på dem.

¹⁴Men senare när de ligger till bords visade han sig för de elva, och slog då ner på deras otro och trotsighet – att de inte trodde dessa som hade sett att han har blivit uppstånden.

¹⁵Och han uttryckte då till dem att *bli* fortsättningen in i hela världen:

"Förkunna evangeliet över hela skapelsen! ¹⁶Den som har blivit troende och har låtit döpa sig, kommer att bli bevarad – men den som då dock har vägrat att tro, kommer att bli bedömd. ¹⁷Men detta kännetecken kommer att åtfölja de som tror: i mitt namn kommer de att driva ut demoner – de kommer att tala nya språk. ¹⁸Och med sina händer

kommer de att handskas med ormar – och om de nu fått i sig någonting dödligt, så kommer de aldrig att ta skada – ovanpå sjuka kommer de att lägga sina händer, som då kommer att bli friska.”

Predikan

Att påskdagen och 1 april infaller på samma dag, känns ju lite lustigt. Vad betyder det? Att uppståndelsen är ett skämt? Det måste det ju nästan innebära... Åtminstone att påsken är ett skämt? Eller?... – En sådan tanke kanske många skulle kalla ”vidskeplig” eller ”skrockaktig”. Sedan finns det nog de som skulle kalla påsken för vidskeplig. Eller all form av religion, egentligen... Frågan är vad som är vad. Vad är skrock, och vad är det inte?

Romarna och grekerna brukade, som exempel, undersöka fåglars flygmönster i himlen, genom att låta särskilt utnämnda fågelskådare uttyda omen utifrån hur fåglarna betedde sig. Dessa fågelskådare kunde genom detta ta reda på om det skulle gå bra i en strid eller dåligt. Eller om det skulle bli en bra skörd eller dålig. Om en affär skulle gå bra eller dåligt. Och så vidare. Troligen med ganska blandade resultat. Tärningen är kastad, sa Julius Caesar innan han gick över floden Rubikon i viljan att ta makten över Romarriket. Om vi förstår ”tärningen” som sådan slags fågelskådning, så förstår åtminstone jag kanske hans citat lite bättre.

Sedan har vi kejsaren Konstantin på 300-talet, som skulle bli kejsaren som lät Romarriket bli kristet vid hans dödsbädd, som enligt berättelserna var starkt påverkad av hans kristna mor. Men när han ännu inte var kristen, stod han inför en avgörande strid mot hans politiska motståndare Maxentius armé. Då såg Konstantin under solnedgången ett tecken i himlen. Ett kors, tillsammans med de grekiska bokstäverna ”Chi” och ”Rho”, de första två bokstäverna i ”Christos” tillsammans med frasen ”i detta tecken skall du segra”, vilket ledde till att han lät hans soldater måla de första bokstäverna i ”Christos” på sina sköldar, Chi och Rho. Han segrade.

Runt år 30, så berättar en av flera okända författare om en judisk person i Galileen som tycks få ganska många anhängare, och tillsammans med hans följare, driver dem ut demoner, helar människor, han lär ut olika budskap, inte sällan i form av liknelser, och tjafsar med hans motståndare. Ganska många verkar tro att han är någon form av räddare bort från (ockupationsmakten) Romarriket. Till slut förråds han av en av sina

närmaste, hängs på ett kors av romarna och dör för att sedan uppstå. Ingen verkar dock tro på att han verkligen uppstått till en början – men till slut blir detta huvudpoängen för många av dem som följer honom, trots att hans gärning och budskap handlade om så mycket mer....

Vad är skrock och vad är det inte? Känner vi oss kränkta om vi blir kallade vidskepliga för att vi tror på något övernaturligt?

Vidskeplig, låter i mina öron inte så positivt. Av ovanstående exempel så var två av dem från Romarriket, och ett från Israel... Och när vi läser om omen i fågelskådning och liknande orakel, så är det kanske inte omöjligt att råka tänka just att det var vidskepligt trams. Men de tidiga romarna kallade faktiskt kristna för just vidskepliga, enligt deras tidiga skrifter som nämner kristna. Trots att vi kanske tycker att de var löjligt vidskepliga, så tänkte dem precis motsatsen.

Ibland när jag tänker på det religiösa landskapet i Sverige, så känns det ibland som att vi är tillbaka där vi började. Bekännande kristna är inte längre en majoritet. Jag tog upp berättelsen om Konstantin, som är en av de mest centrala grunderna för olika former av statskyrkor, kyrklig auktoritär övermakt, påvedömen, korståg och moraliskt förtryck som kyrkor orsakat sedan detta. Efter Konstantin, kunde kristendomen stadigt växa till en majoritet i först Europa, för att sedan genom imperialism exporteras över hela världen till att bli en majoritet i hela världen.

Men frågan är om det alltid varit särskilt gott – eftersom det kristna budskapet förvrängts till fördärvet i alltför många fall. Jag menar, kom igen, påven på 1300-talet red runt på sin häst med sin armé och stred för att expandera sitt påvedöme. Det är ganska långt ifrån budskapet om ett försonande Guds rike som bryter sig fram genom förlåtelse, medmänsklighet och kärlek...

Närmare vår tid, så har vi den här kyrkan där vi nu sitter, som var en del av Svenska Baptistsamfundet. Den första frikyrkan i Sverige, som växte fram som en motrörelse mot Svenska kyrkans statskyrkliga förtryck. Ingen fick ju förut tro på något annat än Svenska kyrkans tro och lära, förutom om staten tillät dem göra det. Men tack vare Svenska Baptistsamfundet som grundades 1848 genom att antal personer troendedöptes, trots att de var barndöpta, så började en rörelse för förändring att ske. Grundaren och döparen, F. O. Nilsson blev dock arresterad och landsförvisad. Flera av de baptister som var kvar, och blev fler, tvingades av Svenska kyrkan döpa sina barn mot sin vilja.

Baptister fick inte gifta sig, och deras barn betraktades som oäkta. Eftersom Svenska kyrkan hade makt över folkbokföring och var en maktspelare med andra statliga medel, kunde de även i vissa fall se till att baptister blev av med sina arbeten... Även om det blev bättre och bättre med åren – inte minst när det blev fler frikyrkor som kunde stötta varandra – så var varje människa i Sverige tvungen att vara medlem i Svenska kyrkan fram till 1951. Svenska kyrkan hade hand om folkbokföringen fram till 1991. Innan 1996 blev varje människa som föddes i Sverige per automatik medlem i Svenska kyrkan. Efter detta blir enbart de som döper sig i Svenska kyrkan automatiskt, även om de är spädbarn. Det är ännu ganska främmande för många i Svenska kyrkan med troendedop, och inte heller särskilt ifrågasatt hur det kan vara rimligt att ett spädbarn ska bli både döpt och ekonomiskt förpliktad medlem utan dennes medvilja. 1999 jublade många baptister, då Svenska kyrkan äntligen beslutade att upphöra vara en statskyrka från och med år 2000.

Men utifrån denna bakgrund..., är det konstigt att fler och fler sekulära människor i Sverige tyvärr tar avstånd från *alla* kyrkor? Är det konstigt att människor nedsättande ibland kallar religiösa för "vidskepliga", när det är ett uttryck för deras, eller deras föräldrars frigörande från något tvångsmässigt och oönskat? Som ännu är uttryckt genom det "traditionella" spädbarnsdopet, anser jag åtminstone.

Det är 18 år sedan som Svenska kyrkan upphörde vara en statskyrka. Innan det existerade Svenska kyrkan och staten som en närmast symbiotisk enhet. Inte med Kristus. Utan med staten. Något som i högsta grad lever kvar i människors minnen, tankar och bild av "det kristna Sverige", som enligt mig aldrig verkar ha varit särskilt kristet. Att försöka tvinga människor att vara kristna, och kontrollera människors trosuppfattning, kan vara det som skadat Guds rikes frambrytande i Sverige mest av allt. På många sätt, kan jag ana att generationer som växt upp med detta och människors ovilja att söka sig till kyrkan, handlar om frigörelse från en upplevelse av tvång, skam och orimlig förväntan att en ska bli kristen..., detta när formen på innehållet dessutom ibland tycks vara 500 år gammalt. Det är en frihet som jag ibland känner att jag inte kan klandra människor att eftersöka. Som inte sällan tyvärr tar sig i uttryck för dessa människor genom att ta avstånd från all religion, all slags mission, och alla *kristna* spirituella ramar i livet.

Som konsekvens, får många som växer upp idag ens det valet, såsom många av de människor som tagit avstånd från allt kyrkligt eller allt religiöst en gång hade... de som idag ser religion något "vidskepligt". För vem ska ge dem som växer upp idag valet, om vi som tror är tysta och rädda? Många människor famlar istället runt i mörkret utan att veta vilken krets de "råkar" hamna i. Många hittar därför sin mening i rasism, pengar, meningslösa självdestruktiva förhållanden, destruktivitet och så vidare.

Vad är egentligen vidskeplighet? Är det påskens budskap om Jesus Kristus? Eller är det att lita sig till att kasta en tärning, och låta slumpen bestämma ramarna för ens liv? Eller kanske är det att lita till sin egen övernaturliga kraft framför att leva genom Guds? Kanske är det inte vidskeplighet som är ordet jag letar efter. Kanske är det naivitet. En naivitet att människan tror att hen kan leva utan vägledning, utan ramar, utan riktning och utan djupgående mening. Kanske är det naivitet att tro att människor kan leva, utan att någonstans söka efter någon djupare mening. För var och en söker. Och var och en finner. Kanske kan vi göra skillnad om vad människor väljer. Kanske inte. Men oavsett, så kanske det inte bara är dåligt att troende kristna inte längre är en majoritet i Sverige. För kanske ger det oss en möjlighet att börja om – och fortsätta våra kall från där det slutade i tysthet och rädsla vid Jesu grav.

(Mark 16:7-8)

7"Å nu! Säg detta till lärjungarna och Petrus: Han har gått före er till Galileen, där kommer ni att få se honom, såsom han har berättat för er." 8Och när kvinnorna sedan kom ut från graven så flydde dem – för skälning och extatisk yra grep tag i kvinnorna. Och ingen sa då någonting, för de fruktade.

Vi kan här kanske finna att dessa kvinnor var fega, eller inte verkar ha fattat vinken som den unge mannen vid graven berättade för dem. Vi kan likaså finna att vi fylls av medlidande, då deras reaktion kommer av att de har varit med om något övernaturligt. Men när detta skrevs och lästes, måste åtminstone en del läsare anat Markus möjliga poäng, som översteg alla judiska förhoppningar om Messias. Som översteg allt som Markus pekat fram emot tidigare i evangeliet. För likt apokalyptiska visioner i Gamla testamentet och närliggande böcker, så märker vi här ett bibliskt mönster: när profeter i skrifterna såsom både Henok och Daniel får visioner där dem faller ner i skräck och

hjärlplöshet, närmast transliknande tillstånd, såsom kvinnorna gjorde vid graven, så är det för de på nära håll hade fått uttyda och fått uppleva det *gudomliga*. Kvinnorna mötte det gudomliga, såsom vi kan möta det gudomliga. Såsom varje människa kan möta det gudomliga – när våra hjärtan öppnas för att vägleda oss framför våra sinnen.

Nej, påsken är givetvis inte ett skämt, fastän det är 1 april. Men påsken blir oviktig. Betydelselös. Om inte påskens budskap *uppstår* och *lever* genom våra hjärtan här och nu – nu och alltid.

Gud. Låt inte våra hjärtan fyllas av otro och trotsighet, utan av vilja att ge utrymme för dig att andas genom oss, med din heliga Andes kraft, och Guds rikes försonande nåd, som bryter sig fram över världen – där vi får bli fortsättningen på Jesu Kristi handling – *Guds* handling in i hela skapelsen. Låt budskapet fylla våra hjärtan. Låt oss få *erfara* Guds närvaro i våra liv och i världen. Låt påsken förevigas i våra liv och göra skillnad i världen genom vår tro på dig. Låt våra liv helgas genom din kraft i Kristus till att fullkomnas, tills vi uppstår till fullkomlighet. Låt oss få möta Gud genom varandra, i bröd och vin och i livets alla gåvor. Du har genom din son skapat en ny himmel och en ny jord. Låt oss leva i den och genom den – i gemenskap med dig Gud. I evighetens Ande. I Kristus Jesus. Amen.